

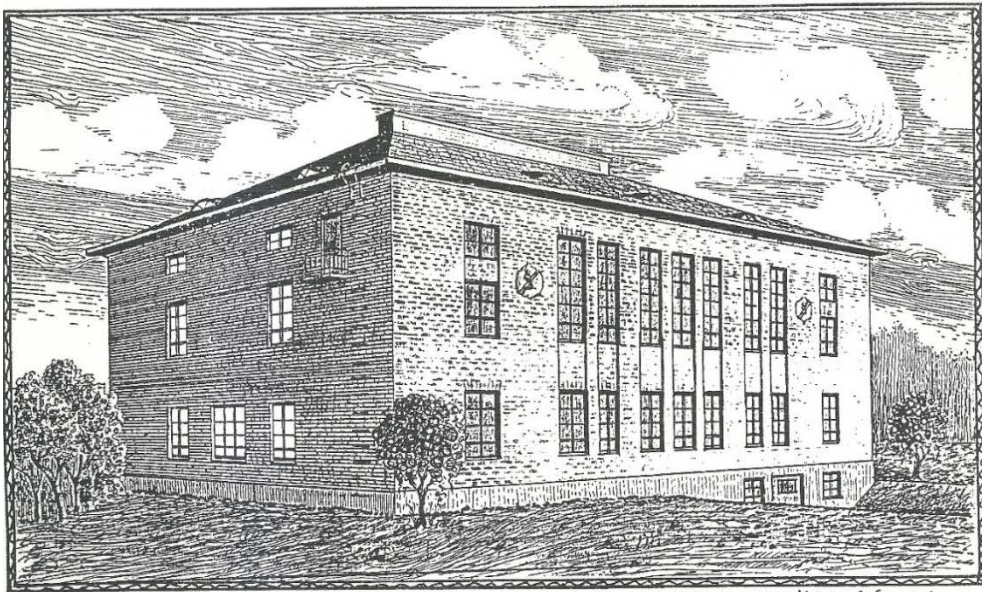

Turvantalon vanha näyttämölavaste, kirkonkylää 1930-luvulla.

Kuva: Matti Siivonen

HISTORIATietoja Turvantalosta

Lammin ensimmäinen suojeluskuntatalo valmistui 1925, mutta talo paloi perustuksiaan myöten 22.9.1934. Uusi talo päätettiin rakentaa heti ja samalle paikalle, jossa palanut talo oli ollut. Taloa varten tilattiin kahdet piirustukset. Lahtelaisen A.V. Niemisen piirustuksissa tuleva suojeluskuntatalo oli hirsi - rakenteinen ja samantapainen suuri ja korkea rakennus, niin kuin myös palanut talo oli ollut. Rakennusinsinööri Väinö Louhion suunnitelman mukaan uuden suojeluskuntatalon rakennusaineena olisi tiili. Suojeluskunta valitsi uutta taloaan varten Väinö Louhion ehdotuksen ja rakentamiseen ryhdyttiin heti.

Talon pääurakoitsija oli Veljekset Mäkinen ja rakennuksen kokonaiskustannukset olivat 2 204 000 markkaa. Vapaaehtoiset suojeluskuntalaiset avustivat rakentamista monin tavoin. Uusi suojeluskuntatalo, Turva, vihittiin käyttöön täsmälleen vuosi tulipalon jälkeen 22.9.1935.

Jo keväällä 1935, kun suojeluskuntatalo oli vielä aivan keskeneräinen, suojeluskunnan esikunta päätti, että Turvan omistusmuodoksi tulee osakeyhtiö. Yhden osakkeen hinta oli 500 markkaa ja puolikkaankin osakkeen saattoi ostaa. Osakeyhtiö sai osakemyynnillään pääomakseen 490 000 markkaa. Kun talo oli ollut valmiina kaksi vuotta, osakeyhtiössä oli 137 osakasta. Osakkaat olivat lammilaisia yrityksiä, yhteisöjä ja yksityisiä henkilöitä.

Muutos jatkosodan jälkeen

Jatkosota päättyi 19.9.1944 solmittuun Moskovan välirauhaan. Rauhansopimuksen 21. artiklan perusteella Suomessa vaadittiin lakkautettaviksi järjestöjä, jotka Neuvostoliiton mielestä olivat luonteeltaan sotilaallisia tai jotka tekivät Neuvostoliiton käsityksen mukaan Neuvostoliitolle vihamielistä propagandaa. Kun rauhansopimus tuli julki, koko Suomen kattava sojeluskuntajärjestö ja siihen kuuluvat erilliset sojeluskunnat uskoivat olevansa lakkautettavien järjestöjen listalla. Tämän vuoksi Lammin sojeluskunta alkoi lahjoittaa omaisuuttaan hyväntekeväisyyteen, ennen kuin odotettavissa oleva lakkautuspäätös tulisi. Lahjoituspäätös koski myös sojeluskuntataloa. Lokakuun 10. päivänä 1944 Lammin sojeluskunta lahjoitti Sojeluskuntatalo osakeyhtiö Turvan osakkeet Lammin manttaalikunnalle. Vajaan kuukauden kuluttua tästä, toteutui se mitä oli pelätty, sillä sojeluskunnat lakkautettiin 6.11.1944. Sojeluskuntien lakkautuspäätökseen kuului vaatimus, että jos jollakin sojeluskunnalla oli omaisuutta vielä lakkautuspäivänä, se piti luovuttaa sojeluskuntien pesänselvityskomitealle ja lahjoitetusta omaisuudesta oli annettava tarkat tiedot. Sojeluskuntajärjestö ei ollut ainoa lakkautettu järjestö, sillä rauhansopimuksen vaatimusten mukaan lakkautettiin lopulta yli neljäsataa eri järjestöä, seuraa tai yhdistystä.

Lammin sojeluskunta toimitti kaikki vaaditut asiakirjat pesänselvityskomitealle ja joulukuussa 1944 entisen sojeluskuntatalon nimi muutettiin Osakeyhtiö Turvaksi. Seuraavana vuonna talo vuokrattiin viideksitoista vuodeksi Lammin kunnalle kunnanvirastoksi ja talossa toimi myös nimismiehen kanslia. Lammin Yhteiskoulu vuokrasi 1950-luvulla talon keittiötä kotitalousopetusta varten ja juhlasalia omia juhliiaan varten. Tämän jälkeen Turvassa toimi autokoulu ja osa talosta oli vuokrattu Vapaakirkolle.

Kun sojeluskuntien lakkautuspäätöksestä oli kulunut kahdeksan vuotta, Lammin manttaalikunta sai vuonna 1952 kirjeen, jossa selvittelypesä ilmoitti, ettei manttaalikunta ole sellainen yleishyödyllinen yhteisö, jolle sojeluskunnan omaisuutta olisi voitu lahjoittaa pätevästi. Tämän jälkeen manttaalikunnan laina jyvästön hoitaja Uno Sinkkilä kävi kahdesti Helsingissä neuvottelemassa siitä, miten entisen sojeluskuntatalon osakkeet voitaisiin lahjoittaa uudelleen. Lopputulos oli se, että osakkeet lahjoitettiin niin, että Lammin maataloustuottajat saivat 222 osaketta ja Lammin maamiesseura sai 201 osaketta. Tämän jaon selvittelypesä hyväksyi kesäkuussa 1953.

Vuonna 1959 Turvan viralliseksi nimeksi tuli Lammin Seuratalo osakeyhtiö Turva ja tämä oli sen virallinen nimi vielä silloinkin, kun osakeyhtiö myytiin Lammin kunnalle 1978. Silloin Turvan osakkeita omisti 175 yksityistä henkilöä ja yhdeksän yhteisöä. Lammin kunta remontoi omistamansa entisen sojeluskuntatalon ja se otettiin korjattuna käyttöön marraskuussa 1989. Kuntaliitoksen yhteydessä talon omistajaksi tuli Hämeenlinnan kaupunki.

Lammin Turvantalo Oy

Vuoden 2011 aikana lammilaiset neuvottelivat Hämeenlinnan kaupungin kanssa siitä, miten Turvantalo voitaisiin ostaa kaupungilta jälleen lammilaisten omistukseen. Neuvottelujen jälkeen syntyi päätös perustaa Turvantalon ylläpitämiseksi osakeyhtiö, jonka voittoa tuottamattomia osakkeita tarjottiin ostettavaksi yksityisille henkilöille, yrityksille ja yhdistyksille. Yhden osakkeen hinta oli sata euroa. Osakkeiden myynti onnistui hyvin, ja yhtiön perustamis-sopimus allekirjoitettiin 7.12.2011. Kaupparekisterimerkintä toteutui 16.1.2012 Lammin Turvantalo Oy ja Hämeenlinnan kaupunki allekirjoittivat kiinteistön kaupan tammikuussa 2012 ja omistusoikeus siirtyi osakeyhtiölle 1.2.2012.

Vuoden 2012 alussa yhtiön osakepääoma oli 63 400 euroa ja osakkeita oli 643. Osakkaina oli 112 yksityistä henkilöä, 16 yhdistystä ja järjestöä ja 13 yritystä. Viimeksi mainitussa ryhmässä on mukana Hämeenlinnan kaupunki.

Lammin Turvantalo Oy:n hallitukseen kuuluvat vuonna 2012 Timo Virtanen puheenjohtajana, Timo Kärkkäinen sihteerinä ja hallituksen muut jäsenet ovat Marja Kauppinen, Marjatta Rahkio, Timo Myyryläinen ja Esko Töykkälä. Lisäksi Turvantalon hyväksi ovat monin tavoin toimineet Matti Siivonen, Erkki J. Vilen ja Aki Kaivola.

Lammin Turvantalo Oy toteutti yleisön pyynnöstä toisen osakeantinsa kesä-heinäkuussa 2012. Tänä aikana talo sai 50 uutta osakasta, jotka ovat entisiä lammilaisia ja kesäasukkaita. Osakkaita oli osakeannin päättyessä yhteensä 191. Osakkaista 13 on yrityksiä, yhdistyksiä ja muita yhteisöjä on 19 ja yksityishenkilöitä on 153. Turvantalon osakepääoma on toisen osakeannin jälkeen 71 300 euroa.

Viimeisen, vuonna 2014 toteutetun osakeannin jälkeen osakkaita on yhteensä 217. Hämeenlinnan kaupungin lisäksi yrityksiä on 14, yhdistyksiä 19 ja yksityishenkilöitä 183. Osakepääoma on 81.500 euroa.

Suurimmat osakemäärät ovat yrityksissä 80 kpl, yhdistyksissä 20 kpl ja yksityishenkilöillä 14 kpl. Suurin osa osakkaista omistaa yhden osakkeen.

Historiakuvauksen on laatinut Kaisu Koskue.